

עולה בדרגותיו ממטה למעלה, וזה קרבן לה' מן הבהמה מן הפקר. יורד בדרגותיו ממעלה למטה, ואז קרבנכם.

משום כף, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי וגו'. הינו אדם קרבן לה', אכלו רעים, הינו מן הבהמה ומן הצאן, ואז תקריבו את קרבנכם. באו רבי יהודה ורבי יצחק ונשקוהו. אמרו, אפרו ברוף הרחמן שזכינו לשמע את זה.

אמר רבי יהודה, נאה הוא לאותו תינוק שלא ידע את כל זה, ואני פוחד עליו אם יתקיים בעולם בגלל זה. אמר רבי יצחק, ולמה? אמר לו, שהרי יכול להסתפל במקום שאין רשות לאדם להסתפל בו, ואני פוחד עליו, שטרם גיע לפרקו יתבונן וישגיח ויענישו אותו. שמע אותו התינוק, אמר, איני פוחד מענש לעולמים, שהרי בשעה שהסתלק אבי מן העולם, ברך אותי והתפלל עלי, ויודע אני שזכות אבי תגן עלי. אמרו לו, מי הוא אביך? אמר, בנו של רב המנונא סבא. לקחו אותו והרפיבו אותו על פתפיהם שלשה מילין. הלכו וסדרו את הדברים לפני רבי שמעון. אמר להם, ודאי ירשת התורה הוא רש, ואלמלא זכות אביו, היה נענש מלמעלה, אבל הקדוש ברוך הוא, לאותם שהולכים אחר התורה, מוריש אותה להם ולבניהם לעולמים. (ע"כ מההשמעות).

רבי חזקיה היה מצוי לפני רבי שמעון. אמר לו, זה שנקרא קרבן, קרוב היה צריך להיות, או קריבות. מה זה קרבן? אמר לו, הרי זה ידוע לחברים, קרבן הוא מאותם הפתרים הקדושים שנקרבים כלם פאחד ונקשרים זה עם זה עד שכלם נעשים אחד,

לתתא. כן בקדמיתא אדם סליק בדרגוי מתתא לעילא, וכדין קרבן ליי מן הבהמה מן הפקר, נחית בדרגוי מעילא לתתא וכדין קרבנכם.

בגין כף (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי וגו' היינו אדם קרבן ליי. אכלו רעים היינו מן הבהמה מן הפקר ומן הצאן. וכדין תקריבו את קרבנכם. אתו רבי יהודה ור' יצחק ונשקוהו. אמרו ברוף רחמנא, דזכינא למשמע דא.

אמר רבי יהודה יאות הוה להווא ינוקא דלא ינדע פולי האי, ואנא מסתפינא עליה אי יתקיים בעלמא בגיני האי, אמר רבי יצחק ולמה. אמר ליה, דהא יכיל לאסתפל באתר דלית רשו לבר נש לאסתפל ביה ומסתפינא עלוי דעד לא ימטי לפרקוי יסתפל וישגח ויענשין ליה, שמע ההוא ינוקא. אמר, לא מסתפינא מעונשא לעלמין דהא בשעתא דאסתלק אבא מעלמא, ברוף לי וצלי עלי וידענא דזכותא דאבא יגין עלי. אמרו ליה מאן הוא אבוך. אמר בריה דרב המנונא סבא. נטלו ליה וארכבו ליה על פתפיהו תלת מילין. אזלו וסדרו מילין קמיה דרבי שמעון. אמר לון, ודאי ירושת אורייתא אחסין, ואלמלא זכותא דאבוי אתענש מלעילא, אבל קדשא ברוף הוא, לאינון דאזילו בתרא דאורייתא אחסינו לה אינון ובנייהו לעלמין. (עד כאן

מההשמעות).

רבי חזקיה, הוה שכית קמיה דרבי שמעון, אמר ליה, (דף ה' ע"א) האי דאקרי קרבן, קירוב מיבעי ליה, או קריבות, מאי קרבן. אמר ליה הא ידיע הוא לגבי חבריאי, קרבן מאינון פתרין קדישין, דמתקרבי כלהו פחדא, ומתקשרין דא בדא, עד דאתעבידו כלהו חד,

בַּיְחוד שְׁלֹם, לְתַקַּן אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כְּרֵאוּי. וְזֶה שְׁפָתוֹב קָרְבָן לֵה'. קָרְבָן שֶׁל אוֹתָם פְּתָרִים קְדוּשִׁים לֵה' הוּא, לְהַתְּפַקֵּן הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ וּלְיַחַדוֹ כְּרֵאוּי כְּדִי שְׁיִמְצְאוּ רַחֲמִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְהַשֵּׁם הַקְדוּשׁ שֶׁהִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹתָיו לְבִשָּׁם אֶת הַכֹּל.

וְכֵן זֶה כְּדִי לְעוֹרֵר רַחֲמִים וְלֹא לְעוֹרֵר דִּין. וּמִשּׁוֹם כֵּן לֵה' הוּא, וְלֹא לֵאלֹהִים. לֵה' - אָנוּ צְרִיכִים לְעוֹרֵר רַחֲמִים, וְלֹא לֵאלֹהִים. אָנוּ רוֹצִים רַחֲמִים וְלֹא דִין. אָמַר, אֲשֶׁרִי חִלְקִי שְׁשֵׁאלֹתַי וְהַרוּחָתַי אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, וְזֶהוּ בְּרוּר הַדְּבָר. אָבָל הָרִי פְתוּב, (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זְבַחֵי אֱלֹהִים פְתוּב, וְלֹא זְבַחֵי ה'. אָמַר לוֹ, וְדַאי כֵּן זֶה, קָרְבָן אֱלֹהִים לֹא כְתוּב, אֲלֵא זְבַחֵי אֱלֹהִים. וְלִכֵּן שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, שְׁתָּרִי זְבִיחָה הִיא בְּשִׁבְלֵי אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַצֵּד שֶׁל הַגְּבוּרָה שְׁיִתְבַּשֵּׂם וְיִשְׁבֵּר אֶת רוּחַ הַדִּין, וְיִחַלֵּשׁ הַדִּין, וְיִתְגַּבְּרוּ רַחֲמִים עַל דִּין. וְעַל כֵּן זְבַחֵי אֱלֹהִים, לְשִׁבְרָתָא הַפֶּתַח וְהַתְּקַף שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה, שְׁפָתוֹב רוּחַ נִשְׁבְּרָה, שְׁתַּהֲיָה אוֹתָהּ רוּחַ הַתְּקִיפָה נִשְׁבְּרָה, וְלֹא יִתְגַּבֵּר רוּחָהּ וְכַחַה וְתִקְפָּה. וְאִז אָדָם צָרִיף לְעַמּוּד עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּרוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְיִתְבַּשֵּׂשׂ בְּמַעֲשָׂיו, כְּדִי שְׁתַּהֲיָה אוֹתָהּ רוּחַ תְּקִיפָה שְׁבוּרָה, וְהַפֵּל כְּדִי שֶׁהַדִּין יִתְבַּשֵּׂם, וְיִתְגַּבְּרוּ הַרַחֲמִים עַל הַדִּין.

אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לֵה'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאי קָרָא הֵכִי הוּא לִיהַ לְמַכְתָּב, אָדָם פִּי יִקְרִיב קָרְבָן לֵה'. מֵהוּ מִכֶּם. אֲלֵא לְאַפּוּקֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּהוּא אֲקָרִיב קָרְבָנָא כַּד בְּרָא קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא עַלְמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְהִכָּא מִכֶּם פְּתִיב, הַאי אָדָם, לְאַפּוּקֵי

בַּיְחודָא שְׁלִים, לְאַתְקַנָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב קָרְבָן לֵה'. קָרְבָן דְּאִינוּן פְּתָרִין קְדִישִׁין לֵה' הוּא, לְאַתְתְּקַנָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וּלְיַחַדָּא לִיהַ כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ רַחֲמִין בְּכֻלְהוּ עַלְמִין. וּשְׁמָא קְדִישָׁא דְאַתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי לְאַתְבַּסְמָא כֻּלָּא.

וְכֵן דָּא בְּגִין לְאַתְעַרָּא רַחֲמֵי, וְלֹא לְאַתְעַרָּא דִּינָא. וּבְגִין כֵּן לֵה' הוּא, וְלֹא לֵאלֹהִים. לֵה': אָנֹן צְרִיכִים לְאַתְעַרָּא רַחֲמֵי, וְלֹא לֵאלֹהִים, רַחֲמֵי בְעֵינֵן וְלֹא דִינָא. אָמַר, זְכָאָה חוּלְקֵי דְשְׂאִילָנָא וְרוּוּחָנָא מְלִין אֵלִין, וְדָא בְּרִירוֹ דְמַלְהָ. אָבָל הָא כְּתִיב (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה, לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זְבַחֵי אֱלֹהִים פְּתִיב, וְלֹא זְבַחֵי יִי. אָמַר לִיהַ, וְדַאי הֵכִי הוּא, קָרְבָן אֱלֹהִים לֹא כְּתִיב, אֲלֵא זְבַחֵי אֱלֹהִים. וְעַל דָּא שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, דְּהָא זְבִיחָה הוּא בְּגִין אֱלֹהִים, הֵהוּא סֵטֵר גְּבוּרָה, דִּיתְבַּסֵּם וְיִתְבַּר רוּחָא דְדִינָא, וְיִתְחַלֵּשׁ דִּינָא, וְיִתְגַּבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא. וְעַל דָּא זְבַחֵי אֱלֹהִים, לְתַבְרָא חִילָא וְתוּקְפָא דְדִינָא קְשִׁיא, דְכְּתִיב רוּחַ נִשְׁבְּרָה, לְמַהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא נִשְׁבְּרָה, וְלֹא יִתְגַבֵּר רוּחָהּ וְחִילִיהַ וְתוּקְפִיהַ. וּבַר נֶשׁ בְּעֵי כְּדִין, לְמִיקָם עַל מַדְבַּחָא, בְּרוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְיִכְסִיף מְעוּבְדוּי, בְּגִין דִּיהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא תְּבִירָא, וְכֻלָּא בְּגִין דְדִינָא יִתְבַּסֵּם, וְיִתְגַבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא.

אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לֵה'. (ויקרא א) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאי קָרָא הֵכִי הוּא לִיהַ לְמַכְתָּב, אָדָם פִּי יִקְרִיב קָרְבָן לֵה'. מֵהוּ מִכֶּם. אֲלֵא לְאַפּוּקֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּהוּא אֲקָרִיב קָרְבָנָא כַּד בְּרָא קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא עַלְמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְהִכָּא מִכֶּם פְּתִיב, הַאי אָדָם, לְאַפּוּקֵי